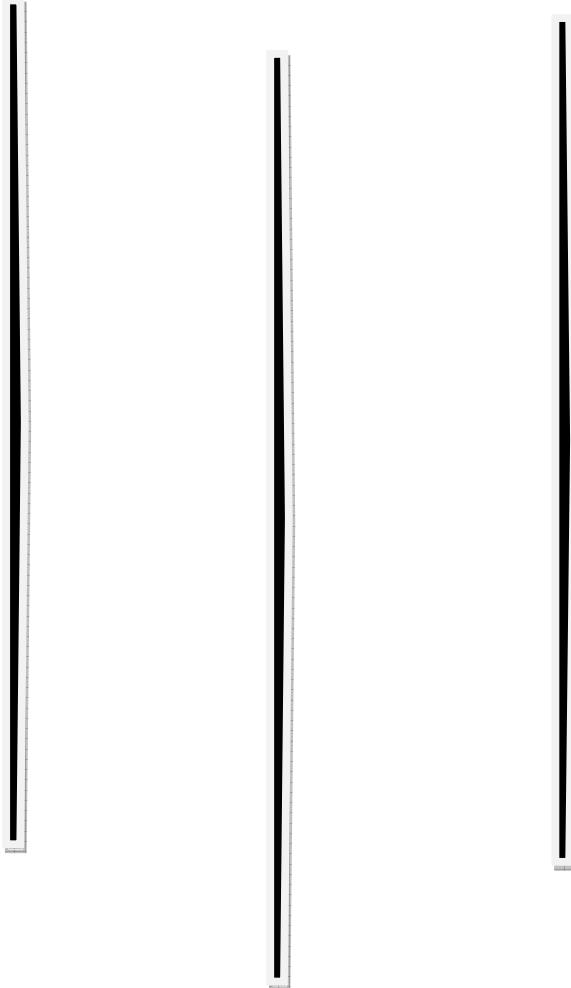

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

मखमली तथा ढाका जुता बनाउने तालिमको पाठ्यक्रम

घरेलु तथा साना उद्योग विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ
२०७०।७१

कृतज्ञता

यस पाठ्यक्रम विकास कार्यमा सधाउ पुऱ्याउने यस कन्सलटेन्सीका सम्पूर्ण विशेषज्ञहरु तथा घरेलु तथा साना उच्चोग विभागका तर्फबाट उपस्थित विषय विज्ञ सहितको पाठ्यक्रम विकास तथा परिमार्जन कमिटि जसले यस कन्सलटेन्सीद्वारा तयार गरिएको मखमली तथा ढाँकाको जुत्ता बनाउने तालिम विषयको पाठ्यक्रमलाई मूल्यांकन गरिदिनु भएकोमा कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं ।

स्थाट्रिक्स मेनेजरियल एण्ड टेक्नीकल कन्सल्टेन्सी
ववरमहल, काठमाडौं

दुई शब्द

नेपाल सरकार, उच्योग मन्त्रालय, घरेलु तथा साना उच्योग विभाग अन्तरगतका घरेलु तथा साना उच्योग कार्यालयहरूले देशमा विद्यमान बेरोजगारी र अर्ध बेरोजगारीको समस्या समाधान गर्नमा सधाउ पुऱ्याउने उद्देश्य राखी जिल्ला स्तरमा सीप विकास तालिम संचालन गर्ने तथा जिल्ला स्थित घरेलु तथा साना उच्योग कार्यालयहरू मार्फत तालिम तथा सहभागितामूलक सीप विकास तालिम संचालन, प्रशिक्षक सेवा, पाठ्यक्रम विकास जस्ता कार्यहरु गर्दै आएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०६६/६७ देखि घरेलु तथा साना उच्योग कार्यालयहरूले गर्ने कार्यहरूमा समेत परिवर्तन आई तालिम तथा सहजीकरणको माध्यमले रोजगारी तथा स्वरोजगारी र उद्यमी सिर्जना गर्ने गरी बजेट तथा कार्यक्रम अनुसारका कार्यक्रमहरु जिल्लाहरूमा सञ्चालन भएको परिप्रेक्ष्यमा यस मध्यमली तथा ढाँकाको जुता बनाउने सम्बन्धी विषयको पाठ्यक्रमले समय सापेक्ष व्यवहारिक ज्ञान दिलाउन सहयोग पुऱ्याउने र सीप विकास तालिममा केन्द्र देखि जिल्लासम्म तथा निजी क्षेत्रका प्रशिक्षण कार्यमा समेत सहयोग गर्ने छ भन्ने पूर्ण आशा एवम् विश्वास राखेको छु ।

श्री बेगेन्द्रराज शर्मा पौड्याल

महानिर्देशक

घरेलु तथा साना उच्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ

विषय सूची

१.	उद्देश्य	vii
२.	पाठ्यक्रमको वर्णन	vii
३.	पाठ्यक्रमको बनावट	vii
४.	तालीममा प्रवेशको लागि आवश्यक योग्यता	vii
५.	तालीम अवधी	vii
६.	प्रमाण पत्र प्राप्त गर्ने आवश्यक आधारहरु	vii
७.	प्रशिक्षकको योग्यता	viii
८.	प्रशिक्षक प्रशिक्षार्थी अनुपात	viii
९.	आवश्यक औजार तथा उपकरणहरु	viii
१०.	पाठ्यवस्तु	१-१३
	अनुसूची	
२	आन्तरीक निरन्तर मूल्याङ्कन फाराम	१४

पाठ्यक्रम प्रयोगका सम्बन्धमा प्रशिक्षकहरुलाई सल्लाह :

यो पाठ्यक्रमको प्रयोग मुख्य रूपमा सीप विकास सम्बन्धी दक्षतामा आधारित छ। यस पाठ्यक्रमको निर्माण गर्दा दक्षतामा आधारित देहायका सिद्धान्तहरुलाई ध्यान दिइएको छ:-

- पर्याप्त समय र गुणस्तरीय प्रशिक्षण दिन सकेमा प्रायः सबैले निपूर्णताको स्तरमा कुनै पनि सीप सिक्न सक्दछन्।
- प्रशिक्षार्थीले प्रशिक्षकको नभै आफ्नो गति, शैली र रुची अनुसार सिक्ने अवसर पाउनु पर्दछ।
- एउटा सिकाइ कार्यमा निपूर्णता प्राप्त भएपछि मात्र अर्को कार्य सिकाउनु पर्दछ।
- स्वीकृत स्तरलाई आधार मानी प्रशिक्षार्थीहरुको मूल्यांकन गरिनुपर्दछ।
- उद्देश्य हासिल हुनु नै अन्तिम कार्य सम्पादन सूचक मानी सम्पूर्ण प्रशिक्षण कार्यलाई महत्व दिइनु पर्दछ।
- प्रशिक्षकले सिकाइको भिन्नतामा बढी र प्रशिक्षार्थीको भिन्नतामा कम ध्यान दिइनु पर्दछ।

सीप विकास तालिमका प्रशिक्षार्थीहरुको सफलताको लागि आवश्यक प्रमुख प्रशिक्षण र सिकाइका सिद्धान्तहरु:

१. प्रदर्शन सामुहिक प्रशिक्षणको र कोचिङ्ग व्यक्तिगत प्रशिक्षाथी प्रारम्भिक विधि हो।
२. धेरै जसो सैद्धान्तिक विषय छोटो, योजनावद्व र समयानुकूल हुने गरिं सिकाइन्छ।
३. शिक्षण कार्य योजना अध्यापन गर्नु भन्दा पहिले नै तयार गर्नु पर्दछ।
४. आवश्यकता भए अनुसार दृश्य शैक्षक सामग्रीहरु प्रयोग गर्नु पर्दछ।
५. पाठ योजना सैद्धान्तिक विषय र प्रयोगात्मक विषय दुवैमा तयार पार्नु पर्दछ।
६. पाठ्यांशमा शुरूमा नै प्रशिक्षार्थी मूल्याङ्कन योजना प्रशिक्षार्थी समक्ष प्रस्तुत गर्नुपर्दछ।
७. नकारात्मक प्रविधि जस्तै पक्षपात, आक्षेप (निन्दापर्ण कुरा) इत्यादिलाई हटाउनु पर्दछ।
८. प्रशिक्षकले राम्रो भावना र सुरक्षा जगाउनुको साथै सीप ज्ञान प्रदान गर्नुपर्दछ।
९. शिक्षण वातावरणले प्रशिक्षार्थीहरुलाई शिक्षण सिकाइ कार्यमा चाख लिएर भागलिने तर्फ उत्सुक बनाउनु पर्दछ। यो नै प्रशिक्षकहरुको मुख्य ध्येय हुनुपर्दछ।
१०. तालिम अववधिभर प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रति रुचि तथा आदर जगाउनु पर्दछ।

यस पाठ्यक्रमको प्रयोग गर्दा प्रशिक्षकहरुले देहायका कुराहरुमा ध्यान दिनु पर्दछ:-

१. पाठ्यक्रमसंग सम्बन्धित शब्दावलीको स्थानीय परिवेश अनुकूलको अर्थको राम्रोसंग अध्ययन गर्ने र पाठ्यक्रमको मूल उद्देश्य र कार्यहरुको सूची अध्ययन गर्ने।
२. तालिमको पहिलो दिनमा प्रशिक्षार्थीहरुलाई कार्यहरुको सूची उपलब्ध गराउने र मूल्यांकन प्रक्रियाबारे व्याख्या गर्ने। यस सम्बन्धमा प्रशिक्षार्थीहरुको कुनै प्रश्न भए उत्तरसमेत दिने।
३. प्रत्येक पाठ पढाउँदा पाठ्यक्रम हेरी देहायका विषयलाई अनिवार्य रूपमा समावेश गरी हरेक कार्यको योजना बनाउने अन्तिम कार्य सम्पादन सूचकको उद्देश्य, कार्यहरु, सम्बन्धित ज्ञान।
४. सामान्यतया प्रशिक्षण कार्यसञ्चालन गर्दा देहाय अनुसार समय निर्धारण प्रक्रिया अपनाउँदा सिकाइ प्रभावकारी हुन सक्दछ। तर परिस्थिति, प्रशिक्षकहरुको ज्ञानको स्तर, समूहको एकरुपता तथा विषमता जस्ता आधारमा यसमा लचकता अपनाउन भने सकिन्छ।

व्याख्या	प्रशिक्षकद्वारा प्रदर्शन	प्रशिक्षार्थीद्वारा अनुसरण	मूल्यांकन
१५%	२५%	४०%	२०%

क. व्याख्या

सर्वप्रथम पाठको परिचय दिने र अन्य भन्नै पर्ने सैद्धान्तिक कुराहरुको व्याख्या गर्ने । यस कार्यमा बढीमा कक्षा समयको १५% समय दिने । उदाहरणको लागि १ घण्टाको कक्षा समय भएमा यसमा बढीमा ९ मिनेटको समय दिने ।

ख. प्रदर्शन

यो चरणमा पाठको विकास गर्ने । यसमा सुरक्षा, संरक्षणका कुराहरु बताउने, व्याख्या गर्ने, कार्य गर्ने तरिका देखाउने । पुनः व्याख्या गर्ने । पुनः प्रदर्शन गर्ने । यसमा कक्षा समयको बढीमा २५% समय दिने । उदाहरणको लागि १ घण्टाको कक्षा समय भएमा १५ मिनेटको समय दिने ।

ग. प्रशिक्षार्थीहरुद्वारा अनुकरण

यो प्रशिक्षार्थीले सिकेका कुरा ग्रहण गर्ने चरण हो । यसमा प्रशिक्षार्थीहरुलाई प्रशिक्षकले गरेका कुराहरु अनुकरण गर्न दिनु पर्दछ । प्रशिक्षार्थीले गरेका कुराहरु राम्रोसंग हेरी उसलाई पृष्ठपोषण दिने र नमिलेको ठाउँमा सच्चाउने । निपूर्णताको स्तरमा पुग्नका लागि महत्वपूर्ण हुने मुख्य खुडिकलाहरु दोहोच्याएर गर्न लगाउने । यस कार्यमा कक्षा समयको ४०% समय दिने । उदाहरणको लागि १ घण्टाको कक्षा समय भएमा २४ मिनेट समय दिने ।

घ. मूल्यांकन

यो प्रशिक्षार्थीले पाठ्यक्रमको उद्देश्य अनुसार सफलता प्राप्त गरे नगरेको मापन गर्ने चरण हो । मापदण्डसंग आधारित जाँचद्वारा प्रशिक्षार्थीको मूल्यांकन गर्ने । हरेक पाठको कार्य प्रशिक्षण गरेपछि जाँचक सूची (Chek List) वा स्तरमापक (Rating Scale) बाट मूल्यांकन गर्ने । एक प्रशिक्षार्थीलाई जाँचक सूची दिएर अर्को प्रशिक्षार्थीले कार्यको मूल्यांकन एक आपसमा गर्न लगाउन सकिन्छ ।

५. प्रशिक्षार्थीले तोकेकोस्तरमा नपुगेसम्म कार्यहरु दोहोच्याउने मौका दिने ।
६. प्रशिक्षण कार्यक्रममा सामेल हुनुभन्दा अगाडि नै सिकिसकेको कार्यको परीक्षा लिएर मात्र अर्को कार्य सिक्ने अवसर दिने ।

मखमली तथा ढाँकाको जुत्ता बनाउने तालिमको पाठ्यक्रम

१. उद्देश्यः

मखमली तथा ढाँकाको जुत्ता दैनिक आवश्यकताको रूपमो प्रयोग गर्ने गरिन्छ । घरमै बस्दा लगाउने प्रयोजनका साथै हाल आएर यसको प्रयोग विभिन्न अवसरहरूमा गर्ने गरिन्छ । दिन प्रति दिन यसको माग बढेकोले पनि यसको बजार बढेको छ । यसैले मखमली तथा ढाँकाका जुत्ताहरू बनाउने सीप दिएर युवा वर्गहरूलाई आय मुलक कार्यमा संलग्न गराउने उद्देश्यले यो पाठ्यक्रम तयार गरिएको छ । विभिन्न क्षेत्रमा दैनिक व्यवहारमा प्रयोग गरिने विभिन्न सामानहरू सरल तरिकाबाट उत्पादन गरि दरिलो आय आर्जनको स्रोत शृजना गर्न यो पाठ्यक्रमले सहयोग पुऱ्याउछ ।

२. पाठ्यक्रमको वर्णनः

मुख्य कच्चा पदार्थ मखमल तथा ढाँकाको कपडा सहित अन्य कच्चा पदार्थहरूहरूको प्रयोग गरि दैनिक व्यवहारको लागि आवश्यक जुत्ताहरू बनाउने सीप र ज्ञान तालिम अवधिभर दिईने छ । प्रशिक्षार्थीहरूलाई आवश्यक कच्चा पदार्थ, औजारहरू उपलब्ध गराईने छ । शैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक विधिद्वारा प्रशिक्षण दिईने छ ।

३. पाठ्यक्रमको बनावटः

प्रशिक्षण अवधि भर सिकाइने पाठ्यवस्तुहरू निम्न अनुसार रहेकोछ :

क्र. सं.	पाठ्यवस्तुहरू	प्रशिक्षण विधि	प्रशिक्षणसमय
१	टाँकाहरू बनाउने अभ्यास	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	३ दिन
२	सितारा पोतेहरू भर्ने अभ्यास	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	४ दिन
३	स्प्रिड., वटुधागोहरू.प्रयोग गर्ने अभ्यास	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	४ दिन
४	घुंघरू चप्पल (ghunguru)	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	५ दिन
५	कोल्हापुरी चप्पल (kolhapuri))	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	६ दिन
६	हाफ क्लोज मखमल (Half close)	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	८ दिन
७	हाफ क्लोज ढाका (Half close	सैद्वान्तिक र प्रयोगात्मक	८ दिन
	(महिना) जम्मा दिन		३८ दिन

४. तालिममा प्रवेशको लागि आवश्यक योग्यता:

यस तालिममा सहभागि हुन साधारण लेखपढ गर्न सक्ने र आधारभूत अंक गणितको ज्ञान हासिल गरेको तथा सियो चलाउने आधारभूत ज्ञान भएको हुनु पर्दछ । सहभागीको उमेर १६ देखि ४५ वर्षको हुनु पर्नेछ ।

५. तालिम अवधि:

३ महिना जम्मा ७५ घण्टा

६. प्रमाण-पत्र प्राप्त गर्ने आवश्यक आधारहरू:

तालिम पश्चात घरेलु तथा साना उद्योग विभागबाट निम्न मापदण्ड अनुसार तालिम पुरा गर्ने प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम पुरा गरेको प्रमाण-पत्र दिईनेछ ।

- क) पूरा तालिम अवधिमा न्यूनतम १० प्रतिशत प्रशिक्षार्थीहरु सहभागि भएको र
ख) तालिम अवधिमा लिईएको परीक्षाहरुमा सफल भएको ।

७. प्रशिक्षकको योग्यता :-

यो पाठ्यक्रम अनुसार तालिम सञ्चालन गर्न देहायअनुसारको योग्यता भएका १ जना प्रमुख प्रशिक्षक र १ जना सहायक प्रशिक्षकको आवश्यकता पर्दछः-

क. प्रमुख प्रशिक्षकको लागि हुनुपर्ने योग्यता :

८ कक्षा उत्तिर्ण गरि सम्बन्धीत विषयमा तालिम प्राप्त वा सो नभएमा सम्बन्धीत विषयमा तालिम प्राप्त गरि कम्तीमा १ वर्षको अनुभव प्राप्त गरेको ।

ख. सहायक प्रशिक्षकको लागि हुनुपर्ने योग्यता :

५ कक्षा उत्तिर्ण गरि सम्बन्धीत विषयमा तालिम प्राप्त वा सो नभएमा सम्बन्धीत विषयमा तालिम प्राप्त गरि कम्तीमा ६ महिनाको अनुभव प्राप्त गरेको ।

८. प्रशिक्षक प्रशिक्षार्थी अनुपात :- १:१० न्यूनतम

आवश्यक औजार तथा उपकरणहरु (कति जना प्रशिक्षार्थीहरुको लागि)

९०. आवश्यक कच्चापदार्थः

आवश्यक औजार तथा उपकरणहरु (कति जना प्रशिक्षार्थीहरुको लागि)

क्र सं.	औजारको विवरण
१.	सिलाई मेशिन
२.	कटिङ्. रबर सिट
३.	ह्यास्मर
४.	ग्राइन्डर मेशिन
५.	सानो कैची
६.	सझरो
७	मेशिन सियो
८.	टिमिङ् कैची
९	स्टिल स्केल १२ ईन्च १४ ईन्च
१०	आरो
११	पेपर कटर तथा ब्लेड
१२	मेजरिङ् टेप
१३	मेशिनको फिता
१४	विविन केश
१५	बुकुचा
१६	बाँख

११. पाठ्यवस्तु-मखमली तथा ढाँकाको जुत्ता बनाउने सम्बन्धी पाठ्य वस्तुहरु :-३ महिने पाठ्यक्रम
१ पाठ्य वस्तु: टाँकाहरु बनाउने अभ्यास

पाठ्य शिर्षक	कार्य चरणहरु	आवश्यक सम्बन्धित ज्ञान	प्रशिक्षण विधि	समयावधि
१.टाँकाहरु बनाउने	-सिक्री टाँका बनाउने तरिका -लामो छोटो टाँका -फूल व्याक टाँका -हाफ व्याक टाँका -गाँठो बनाउने टाँका -सरल टाँका	<p>-कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टोमा सियो धागो निकाल्ने र जुन ठाउँबाट सियो निकालेको हो त्यहि ठाउँमा सियो पसाउने हो र आधा लाईन माथिबाट निकाल्ने र बायाँबाट धागो सियोमा घुमाउने र विस्तारै सियो तान्ने, क्रमिक रूपमा यस्तै गर्दै जाने ।</p> <p>-कपडाको उल्टो भागबाट सियो धागो सुल्टोमा ल्याउने र त्यस्को ठिक माथि आधा ईन्चमा सियो धागो सुल्टोबाट उल्टोमा पसाउने र जुन ठाउँबाट पहिले धागो निकालेको हो त्यहि ठाउँबाट निकाल्ने र फेरी यस्तै प्रकृया दोहोन्याउने तर आधा ईन्चबाट घटाउदै लाने ५,६ पटक सम्म गर्ने ।</p> <p>-पहिले कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टो भागमा सियो धागो पसाउने र २ लाईन जति सिउने फेरी पुरै पछाडि गएर अगाडी आउने । यस्तै प्रकृया दोहोन्याउदै जाने ।</p> <p>-पहिले कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टो भागमा सियो धागो पसाउने र लाईन जति सिउने त्यसैम फेरी अगाडी आएर माथि भागमा सियो निकालेर सिउने, यस्ते प्रकृया दोहोन्याउने ।</p> <p>-कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टोमा सियो धागो निकाल्ने जुन ठाउँबाट सियो निकालेका त्यहाबाट २ लाईन जति परबाट सियो निकाल्ने । आधा जति सियोमा धागो बेर्ने र विस्तारै सियो तान्ने । फेरी सियो धागो निस्केको भागमा एके पल्ट सिउने यो प्रकृया दोहोन्याउदै जाने ।</p> <p>-कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टोमा सियो धगो निकाल्ने र २ लाईन जति तल र माथि उल्टो तथा सुल्टो भागमा बराबर गर्दै एकैनासले सिउदै जाने ।</p>	शैधान्तिक र प्रयोगात्मक	१० दिन

२. बुद्धा भर्ने ।	<p>-फुल सितारा भर्ने ।</p> <p>-पात सितारा भर्ने ।</p> <p>-बटु जरीबाट सिक्री टाँका भर्ने ।</p> <p>स्प्रीङ्ग जरी सादा भर्ने ।</p> <p>-मैनबतिको धागो राखि स्प्रीङ्ग जरी भर्ने ।</p> <p>-स्टोन भर्ने तरीका</p> <p>-घुङ्गरु राख्ने तरीका</p>	<p>-सियो धागोलाई उल्टो भागबाट सुल्टो भागमा निकाल्ने ,त्यसमा एकवटा सितारा र पोते को प्वाँलमा सियो पसाउने र अलि माथिबाट निकाल्ने , त्यसलाई क्रमिक रूपमा यस्तै गर्दै जाने ।</p> <p>-पात सितारालाई फूल सिताराको दाँया तथा वाँयाबाट हल्का छडके पारेर सियोलाई पात सितारा को एक साइड प्वाँलमा पसाउने र दुइटा पोते उन्ने र फेरि अर्को प्वाँलमा पसाउने र हल्का माथिबाट सियो निकाल्ने ।</p> <p>-कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टोमा बुटटा जरी निकाल्ने र जुन ठाउँबाट जरी निस्केको छ ,त्यसै ठाउँमा फेरी सियो आधा लाइन माथि पसाउने र बटुलाई बायाँबाट सियाको माथि राख्ने र विस्तारै सियो निकालने ,यस्तै प्रकृयालाई दोहोराउदे जाने ।</p> <p>-स्प्रीङ्ग जरीलाई मसिनो २ लाईन गरी कटिङ्ग गर्ने , कपडाको उल्टो भागबाट सुल्टो भागमा सियो धागो निकाल्ने र कटिङ्ग गरेको जरीको प्वाँलमा सियो पसाउने र अर्को प्वाँलबाट निकाल्ने । यस्तै</p>	
३. स्प्रीङ्ग जरी भर्ने ।			
४. स्टोन भर्ने ।			
५. घुङ्गरु राख्ने ।			

तरीकाले सियो धागोका
 जरी उन्दै जाने ।
 -बुद्धा अनसार
 मैनबतिको धागोलाई
 कपडाको सल्टो भागबाट
 सियो धागो छुडके गर्दै
 सल्टोमा तलबाट माथि
 ल्याउदै र मैनबतिको
 धागोमा पहिले सेप
 निकाल्दै सिलाउने ।
 सिलाइएको मैनबतिको
 धागोलाई छोप्दै कटिङ.
 गरेको स्प्रीङ. जरी
 सियोमा उन्दै जाने ।
 -कपडामा उल्टोबाट
 सुल्टोमा सियो धागो
 निकाल्ने र स्टोनको
 दायाँको प्वालमा ३, ४
 पल्ट र वायाँ प्वालमा
 ३, ४ पल्ट पसाउदै तल
 माथि तल माथि सिउने
 ।
 -अपरमा माथिको
 भागमा ३ ईन्च जतिका
 फरकमा पोते दश वटा
 उन्ने र घुङ्गुरु पनि उन्ने
 र फेरि त्यहि उनेकै
 पोतेमा सियो धागो
 छिराउने माथि तान्ने र
 सिउने ।

४. पाठ्य वस्तु: घुङ्गुरु चप्पल तैयार गर्ने

पाठ्य वस्तु	कार्य चरणहरु	आवश्यक सम्बन्धि ज्ञान	प्रशिक्षण विधि	समयावधि
१.घुङ्गुरु चप्पलको डिजाइन तैयार गर्ने ।	-माथिको भागको २वटा फित्ताको नाप मिल्ने गरी चित्र कोर्ने । -अनुपात र सन्तुलन मिलाएर चप्पलको पूर्ण आकार दिने ।	-माथिको भागको २ वटा फित्ताको नाप मिल्ने गरी सफा संग चित्र कोर्ने तरीका । - कापीमा पेन्सिल र स्केलको सहायताले अनुपात र संतुलन मिलाएर चप्पलको आकार दिने तरीका ।	शैधान्तिक र प्रयोगात्मक	५ दिन
२. डाफट् बनाउने ।	-माथिको भागको २ वटा फित्ताको दुवै छेउको नाप मिल्ने गरी डाफट् गर्ने ।	-चप्पलको (foot wear) बनोट सम्बन्धि ज्ञान ।		
३. डाफट् कटिङ्ग गर्ने ।	-पैतालाको नाप अनुसार डाफट् तैयार गर्ने । -माथिको भाग र पैतालाको (upper part & Insole) भागको नाप अनुसार डाफट् कटिङ्ग गर्ने।	-चप्पलको नाप लिने तरीकाको ज्ञान । -चप्पलको माथि र तलको भाग सम्बन्धि ज्ञान ।		
४.तैयारी डाफट् अनुसार ईभा कटिङ्ग गर्ने	-नाप अनुसार माथिको २ वटा फित्ताको तल माथिको नाप मिल्ने गरी कटिङ्ग गरीएको तैयारी डाफट् अनुसार ईभा कटिङ्ग गर्ने ।	-माथिको भागको २ वटा फित्ताको दुवै छेउको नाप मिल्ने गरी डाफट् बनाउने । -पैतालाको नाप अनुसार डाफट् बनाउने ।		
५.ईभामा सुलोशन लगाउने ।		-माथिको २ वटा फित्ता र पैतालाको नाप अनुसारको डाफट् मिल्ने गरी कटिङ्ग गर्ने		
६. अपर तैयार गर्ने ।	-ईभामा सुलोशन लगाउने र केहि क्षण सकाउने ।	-सिल्भर रिफल कोर्ने		

	-मखमल कपडाको उल्टो भागमा सुलोसन दल्ने र केहि क्षण सुकाउने	सम्बन्धि ज्ञान	
७. अपरमा बुट्ठा भर्ने ।	-सुलोशन लगाएर टाँस्न तैयारी भएको इभालाई कपडामा टाँस्ने ।	-सुलोसन चारै तिर लगाउने र सुकाउने सम्बन्धि ज्ञान ।	
८. चार वटा फित्तामा रेग्जीन टाँस्ने ।	-फोल्ड गर्ने भाग राखि कपडा कटिङ्गर्ने । -कटिङ्गरे को कपडालाई इभामा फोल्ड गर्ने ।	-कपडामा सुलोसन दल्ने र सुक्ने समयको ज्ञान । -कपडामा ईभा टाँस्ने तरीका । -कपडा फोल्ड गर्दा कति भाग छाड्ने तरीका ।	
९. सिलाई गर्ने र पाईप राख्ने	-तैयारी २ वटा फित्तामा सिक्की टाँकाबाट बुट्ठा भर्ने । -अपरमा सितारा र पोते भर्ने । -तैयारी दुई वटा फित्तामा सिक्की टाँका बाट बुट्ठा भर्ने । -अपरमा सितारा, पोते भर्ने	-ईभामा कपडा फोल्ड गर्ने तरीका । -सिक्की टाँकाको बुट्ठा भर्ने र पोते सितारा भर्ने सम्बन्धि ज्ञान ।	
१०. तयारी ड्राफ्ट अनुसार ग्रीन (Green) सिट कटिङ्गर्ने ।	-बुट्ठा भरिसकेको अपरको उल्टो भागमा र रेजीनमा सुलोशन लगाई केहि क्षण सुक्न दिने । -अपर र रेजीनमा सुलोशन सुकिसके पछि अपर रेजीनमा टाँस्ने ।	-सिक्की टाँकाको प्रयोगले बुट्ठा भर्ने र (बटु जरीले)सितारा पोते भर्ने तरीका । -बुट्ठा भरेको अपरमा सुलोशन दल्ने । -बुट्ठा भरेको अपरमा र रेन्जीनमा सुलोशन दल्ने र सुकाउने समय सम्बन्धि तरीका ।	
११. तयारी ग्रीन सिटमा सुलोशन दल्ने ।	-रेजीनमा टाँसेको फित्ता (अपरको) छेउ छेउमा सिलाई गर्ने ।	-अपर र रेन्जीनमा टाँस्ने सम्बन्धि ज्ञान ।	

१२. कपडामा सुलोशन दल्ने	-तैयारी दुवै फित्तालाई जोडेर माथि पाइप राख्ने ।	-फित्ताको छेउ छेउमा कति छोडेर सिलाउने सिलाई तथा मेशिन चलाउने सम्बन्धि ज्ञान ।		
१३. तलुवा (Insole) तयार गर्ने ।	-तयारी भएको (Insole) ड्राफ्ट अनुसार तल माथि मिलाएर ग्रीन सिट कटिङ्ग गर्ने ।	-पाइप राख्ने तरीका । -ड्राफ्ट अनुसार मिल्ने गरि ग्रीन सिट कटिङ्ग कसरी गर्ने ।		
१४. तलुवा र फित्ता जोड्ने	-तयारी भएको (Insole) मा एकापटि सबैतिर सुलोशन दल्ने अर्को पटि २ लाईन जतिमा सुलोशन दल्ने र सुक्न दिने ।	-ग्रीन सिटमा सुलोशन दल्वा दायाँ बायाँ राम्रो सँग जाँचेर सुलोशन दल्ने ।		
१५. डेनराइट लगाउने	-मखमल कपडामा सुलोशन दल्ने र केहि छिन सुक्न दिने । -सुलोशन लगाएर टाँस्न तयार भएको ग्रीन सिटलाई कपडामा टाँस्ने ।	-कपडामा सुलोशन लगाउने तरिका र सुलोशन लगाएपछि सुकाउने सम्बन्धि ज्ञान । -कपडा फोल्ड गर्ने भाग राख्ने र- ग्रीनसिटमा कपडा फोल्ड गर्ने तरीका ।		
१६. सोल काँट्ने र सोल टाँस्ने	-कटिङ्ग गरेको कपडालाई ग्रीनसिटमा फोल्ड गर्ने -तयार भएको (Insole) मा नाप अनुसार चिन्ह लगाउने ।	-तयारी पैतलामा सेतो पेन्सिलले चिन्ह लगाउने तरिका । -चिन्ह लगाएको ठाँउमा बाखले काट्ने तरिका ।		
१७. जुत्ता चप्पल फिट गर्ने	-चिन्ह लगाएको ठाँउमा			

	<p>बाखको सहायताले काट्ने ।</p> <p>-काटेको ठाँउमा तयारी फितालाई मार्दुलको सहायताले पसाउने</p> <p>-नाप अनुसारको डाईमा फिट गर्ने ।</p>	<p>-तयारी फित्ता Insole मा कति Inch भित्र पसाउने ।</p> <p>-डाईमा कसेर फिट गर्ने तरिका ।</p>	
	<p>-फिट गरेको अपर र पैतालको पछाडि पुरै भागमा डेनराईट लगाउने र सुक्न दिने ।</p> <p>-तयारी पैतालाको नाप अनुसार मिल्ने गरी सोलमा रिफिले चिन्ह लगाउने ।</p>	<p>-पछाडिको पुरै भागमा डेनराईटको प्रयोग गर्ने तरिका र सुक्न दिने समय ।</p> <p>-रिफिलले चिन्ह लगाउने तरिका ।</p>	
	<p>-चिन्ह लगाएको ठाउँमा कैचीले सोल काट्ने ।</p> <p>-सानो हिलको लागी कटिङ् गर्ने ।</p>	<p>-चिन्ह अनुसार कटिङ् गर्ने तरीका ।</p> <p>-हिलको साईज अनुसार कटिङ् गर्ने तरीका ।</p> <p>..</p>	
	<p>-काटेको सोलमा खाक्सी लगाउनेर हिलमा खाक्सिस लगाउने ।</p> <p>-खाक्सिको प्रयोग पछि सोलमा र हिलमा डेनराईटको प्रयोग गर्ने । र केहि क्षण सुकाउने ।</p> <p>-सोल र पैताला हिलको डेनराईट सुके पछि मुर्कुचाको सहायतामा सानो व्याम्मरले चारै तिरवाट ठोक्दै जाने ।</p>	<p>-हिल तथा सोलमा खाक्सी प्रयोगको तरीका ।</p> <p>-डेनराईटको प्रयोग गर्ने र सुकाउने समय वारे ।</p> <p>-मुर्कुचा को प्रयोग वारे ज्ञान ।</p> <p>-व्याम्मर प्रयोग वारे ज्ञान ।</p>	

६. पाठ्य वस्तुहरू: हाफ क्लोज जुता बनाउने - (मखमली)

पाठ्य शिर्षक	कार्य चरणहरू	आवश्यक सम्बन्धित ज्ञान	प्रशिक्षण विधि	समयावधि
१. हाफ क्लोज मखकल चप्पलको डिजाइन गर्ने ।	<p>माथिको भागको (upper part) नाप मिल्ने गरी चित्र कोर्ने ।</p> <p>-अनुपात र सन्तुलन मिलाएर चप्पलको आकार दिने ।</p>	<p>-माथिको भाग नाप मिल्ने गरी सफा संग चित्र कोर्ने ।</p> <p>-कापीमा पेन्सिल र स्केलको सहायताले अनुपात र सन्तुलन मिलाएर जुताको आकार दिने ।</p> <p>- चप्पलको नाप लिने तरीका र चप्पलको माथि र तलको भाग सम्बन्धि ज्ञान ।</p>	शैक्षान्तिक र प्रयोगात्मक	८ दिन
२. डाफट बनाउने	<p>-माथिको भागको गोलाई भाग मिल्ने गरी डाफट बनाउने ।</p> <p>-पैतालाको नाप अनुसार डाफट तयार गर्ने ।</p>	<p>-माथिको भागको लम्बाई र गोलाई को नाप मिल्ने गरी डाफट बनाउने तरीका ।</p> <p>-पैतालाको नाप अनुसार डाफट तयार गर्ने तरीका ।</p>		
३. कटिङ् गर्ने ।	<p>-माथिको भाग र पैताला भागको नाप अनुसार डाफट कटिङ् गर्ने ।</p> <p>-</p>	<p>-माथिको भागको गोलाई र पैतालाको नाप अनुसारको डाफट मिल्ने गरी विस्तारै कैचीको सहायताले कटिङ् गर्ने तरीका ।</p>		
४. तैयारी डाफट अनुसार ईभा कटिङ् गर्ने	नाप अनुसार तल माथिको गोलाई मिल्ने गरी कटिङ् गरिएको तैयारी डाफट अनुसार ईभा कटिङ् गर्ने ।	-तैयारी डाफट अनुसार ईभामा राम्रो संग चिन्ह लगाई कटिङ् गर्ने तरीका ।		
५. ईभामा सुलोसन लगाउने ।	-डाफट अनुसार कटिङ् गरी सकेको ईभाको एका तिरको भागमा पुरै सुलोसन लगाउने र केहि क्षण सुकाउने ।	<p>-सुलोशन लगाउने तथा सुकाउने तरीका सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-कपडामा सुलोशन दल्ने तरीका र सुकाउने सम्बन्धि ज्ञान</p> <p>-कपडामा ईभा टाँस्ने तरीका ।</p> <p>-कपडा कटिङ् गर्ने तरीका ।</p>		

६. अपर तैयार गर्ने ।	<p>-मखमल कपडाको उल्टो भागमा सुलोसन दल्ले र केहि समय सुक्न दिने ।</p> <p>-तैयारी भएको इभालाई कपडामा टाँस्ने र राम्रोसंग सुल्टोमा हत्केलाले थिचेर सम्म बनाउने ।</p> <p>-चिन्ह लगाएको ठाउँमा व्यतैबाट गोलाई मिलाएर कटिङ. गर्दै जाने ।</p>	<p>-हावा नपस्ने गरी कपडा टाँस्ने तरीका ।</p> <p>- गोलाई मिलाएर कटिङ. गर्ने तरीका ।</p>	
७. भित्री कपडा कटिङ. गर्ने ।	<p>-तैयारी भएको अपरको नाप अनुसार बराबर गरी भित्री कपडा कटिङ. गर्ने ।</p>	<p>-भित्री कपडा कटिङ. गर्ने तरीका ।</p>	
८. भित्री कपडा सिलाउने ।	<p>-तैयारी अपरको माथी कटिङ. गरेको भित्रीलाई सुल्टोमा तलको भाग १.१ चाँप राखेर विस्तारै गोलाई सिलाउने ।</p> <p>-सिलाई भै सके पछि कैचीको टुप्पोले हल्का चुट्की दिने ।</p> <p>-तैयारी अपरको माथि कटिङ. गरेको भित्री सुल्टोमा तलको भागमा १.१ चाँप राखेर विस्तारै गोलाई सिलाउने ।</p> <p>-सिलाई भैसके पछि चारै तिर हल्का कैचीको टुप्पोले चुट्की दिने ।</p> <p>-गोलाई मिलाएर भित्रीलाई उल्टो भागमा फर्काउने र सुल्टोमा फेरी १.१</p>	<p>-चुटकी दिने तरीका ।</p> <p>-भित्री फर्काउने र सिलाउने तरीका ।</p> <p>-ट्रेशड. पेपरमा बुट्टा कोर्ने तरीका ।</p> <p>-सियोले खोप्ने तरीका ।</p>	

९.ट्रेशिङ पेपरमा बुट्टा निकाल्ने ।	<p>चाप राखेर गोलार्य सिउने ।</p> <p>-आवश्यकता अनुसारको तथा साईज अनुसार ट्रेशिङ, पेपरमा बुट्टा कोर्ने ।</p>	<p>-मट्टितेलमा सफेदाको मात्रा मिलाउने तरीका ।</p> <p>-अपर माथि बुट्टा छाप्ने तरीका ।</p>		
१०.अपरमा बुट्टा छाप्ने ।	<p>-बुट्टा कोरेको ठाउँमा सियोले खोप्दै जाने ।</p> <p>-मटिटतेलमा सफेदा वा निर पाउडर मिलाउने ।</p>	<p>-सक्री टाँकाले बुट्टा भर्ने तरीका (बटु जरी) ।</p> <p>-सितारा पोते भर्ने तरीका ।</p>		
११.अपरमा बुट्टा भर्ने ।	<p>-तैयारी ट्रेशिङ, पेपरलाई तैयार भएको अपर माथि राखेर मटिटीतेल भएको सफेदा वा निर पाउडरलाई कपडाको सहयोगले छाप्ने ।</p>	<p>-सुलोशनको प्रयोग गर्ने तरीका ।</p>		
१२.सुलोशन दल्ने	<p>-बुट्टाको आउट लाइनमा पुरै सिक्री टाँका भर्ने ।</p> <p>-भित्र तिर ईच्छा अनुसार सितारा पोते भर्ने ।</p>	<p>-दुवैलाई जोडेर टास्ने तरीका ।</p>		
१३.तयारी डाफट अनुसार insole तयार गर्ने ।	<p>-भित्रीलाई नलिई अपरको उल्टो भागमा सुलोशन लगाउने । र भित्रीमा पनि सुलोशन लगाउने । केहिवेर सुक्न दिने ।</p> <p>-भित्रि र बाहिरी दुवै भागलाई मिलाएर टास्ने ।</p> <p>-तैयारी भएको डाफट अनुसार तल</p>	<p>-कुट तथा सिलाष्टीक प्रयोग सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-सुलोशन दल्दा दाँया बाँया राम्रो संग जाँचेर सुलोशन दल्ने ।</p> <p>-कपडामा सुलोशन लगाउने तरीका ।</p> <p>-सिलाष्टिक टास्ने तरीका ।</p> <p>-कपडा फोल्ड गर्ने तरीका ।</p> <p>-कपडामा सिलास्टीक टास्ने गर्ने ।</p> <p>-कपडा फोल्ड गर्दा कति फोल्ड गर्ने</p> <p>-सिलाष्टीकमा कपडा फोल्ड गर्ने ।</p>		

१४.Upper र Insole फिट गर्ने ।	<p>माथि मिलाएर सिलास्टीक अथवा कुट कटिङ् गर्ने ।</p> <p>-तैयार भएको insole मा एकातिर सबैतर सुलोशन दल्ने । अर्को तिर दुई लाईन जस्तिमा सुलोशन दल्ने र सुक्न दिने ।</p> <p>-मखमल कपडाको उल्टो भागमा सुलोशन दल्ने र केहि छिन सुक्न दिने ।</p> <p>-सुलोशन लगाएर टाँस्न तयार भएको सिलास्टीक लाई कपडामा टाँस्ने ।</p> <p>-फोल्ड गर्ने भाग राखि कपडा कटिङ् गर्ने ।</p> <p>-कटिङ् गरेपछि सिलास्टीकमा फोल्ड गर्ने ।</p>	<p>-काठको साँचोमा हयाम्मरको सहायताले किल्ला ठोक्ने ।</p> <p>-अपर राख्ने तरीका ।</p> <p>-डाईमा फिट गर्ने तरीका ।</p> <p>-डेनराईटको प्रयोग गर्ने र सुक्न दिने समय वारे ज्ञान ।</p> <p>-रिफिलले चिन्ह लगाउने तरीका</p> <p>-बाख चलाउने तरीका ।</p> <p>-रबर हिल सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-खाक्सि प्रयोग गर्ने तरीका ।</p> <p>-डेनराईटको प्रयोग गर्ने र सुकाउने समय वारे ।</p>
१५.डेनराईट लगाउने ।		
१६ सोल काटने ।		
१७. सोल टाँस्ने ।	<p>-तैयारी insole लाई नाप अनुसारको डाईको पछाडि भागमा तल र माथि मिलाएर ल्वाङ्ग किल्ला ठोक्ने ।</p> <p>-अगाडी भागमा तयारी अपर मिलाएर राख्ने ।</p> <p>-फेरी उल्टो पारी विस्तारै तानेर मिलाउदै डाईमा फिट गर्ने ।</p>	<p>-मुर्कुचा तथा ह्याम्मर प्रयोग सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-जुत्ता फिट गर्ने तरिका वारे</p>
१८. जुत्ता फिट गर्ने ।	<p>-फिट गरेको अपर र ईनसोलको पछाडि पुरै भागमा डेनराईटको प्रयोग</p>	

<p>गर्ने र केहि समय सुक्न दिने ।</p> <p>-तयारी ईनसोलको नाप अनुसार मिल्ने गरी सोलमा चिन्ह लगाउने र चिन्ह लगाएको ठाँउमा कैचीले वा बाखले सोल काट्ने ।</p> <p>-सानो हिलको लागी सोल कटिङ्ग गर्ने ।</p> <p>-काटेको सोल र हिलमा खाक्सी लगाउने</p> <p>सोलमा र हिलमा डेनराइटको प्रयोग गर्ने र केहि क्षण सुकाउने ।</p> <p>-सोल र ईनसोल हिलको डेनराइट सुके पछि मुर्कुचाको सहायताले त्यामरले चारै तिरवाट ठोकदै जाने ।</p>			
---	--	--	--

नोट: हाफ क्लोज चप्पल ढाकाको वनाउदा माथि उल्लेखित प्रकृयाहरूबाट गरीनेछ । त्यसको लागी बुट्टा भर्नु आवस्यक हुँदैन ।

५ पाठ्य वस्तु: कोल्हापुरी चप्पल बनाउने

पाठ्य वस्तु	कार्य चरणहरु	आवश्यक सम्बन्धित ज्ञान	प्रशिक्षण विधि	समयावधि
१. कोल्हापुरी चप्पलको डिजाइन तयार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> -माथिको भागको (Upper Part) फित्ताको नाप मिल्ने गरि चित्र कोर्ने । -अनुपात र सन्तुलन मिलाएर चप्पलको आकार दिने । 	<ul style="list-style-type: none"> -माथिको भागको फित्ताको नाप मिल्ने गरि सफा सँग चित्र कोर्ने तरिका । -कापीमा अथवा पेपरमा पेन्सील र स्केलको सहायताले अनुपात र सन्तुलन मिलाएर चप्पलको आकार दिने तरिका । -मानवको खुट्टाको बनौट सम्बन्धित ज्ञान । 	शैक्षान्तिक र प्रयोगात्मक	६ दिन
२. ड्राफ्ट बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> -माथिको भागको (Upper Part) फित्ताको तल र माथिको नाप मिल्ने गरि ड्राफ्ट गर्ने । -पैतला (Insole) को नाप अनुसार ड्राफ्ट तयार गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -चप्पलको (Foot wear) बनौट तथा माथि र तलको (Upper & Sole) भाग सम्बन्धित ज्ञान । -ईन्च टेपले मिल्ने गरि नाप लिने सम्बन्धित ज्ञान । 		
३. कटिङ्ग गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> -माथिको भाग र पैतलाको (upper Part & Insole)नाप अनुसार (डिजाइन अनुसार)ड्राफ्ट कटिङ्ग गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -पैतला (Insole) को नाप अनुसार ड्राफ्ट तयार गर्ने । 		
४. तयारी ड्राफ्ट अनुसार कटिङ्ग गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> -नाप अनुसार माथि (Upper Part) को फित्ताको तल माथिको नाप मिल्ने गरि दुबै फित्ता कटिङ्ग गरिएको तयारी ड्राफ्ट अनुसार ईभा (Eva) कटिङ्ग गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -माथिको फित्ताको र पैतलाको नाप अनुसार ड्राफ्ट मिल्ने गरि कटिङ्ग गर्ने । तयारी ड्राफ्ट अनुसार ईभामा राम्रो सँग चिन्ह लगाई कटिङ्ग गर्ने । 		
५. ईभामा सुलोशन दल्ने	<ul style="list-style-type: none"> -ड्राफ्ट अनुसार कटिङ्ग गरिसकेको ईभामा सुलोशन दल्ने तथा केहि क्षण सुक्न दिने । 	<ul style="list-style-type: none"> -ईभाको एकातिरको भागमा पुरै सुलोशन दल्ने भन्ने सम्बन्धित ज्ञान -सुलोशन लगाएपछि कति समयमा सुक्छ अथवा तयार भयो कि भएन भन्ने ज्ञान । 		
६. अपर तयार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> -मखमल कपडाको उल्टो भागमा सुलोशन दल्ने तथा केहि 	<ul style="list-style-type: none"> -कपडाको लम्बाई चौडाई तथा उल्टो ,सुल्टो चिन्ने ज्ञान । 		

<p>७. अपरमा बुद्धा भर्ने</p> <p>८. चार वटा फित्तामा रेग्जीन टाँस्ने।</p> <p>९. सिलाई गर्ने।</p> <p>१०. तयारी ड्राप्ट अनुसार ग्रीन (Green) सिट कटिङ्ग गर्ने।</p> <p>११. तयारी ग्रीन सिटमा सुलोशन दल्ने।</p> <p>१२. कपडामा सुलोशन दल्ने</p> <p>१३. पैतला (Insole) तयार गर्ने।</p>	<p>समय सुक्न दिने।</p> <p>-सुलोशन लगाएर टाँस्न तयारी भएको ईभालाई कपडामा टाँस्ने।</p> <p>-फोल्ड गर्ने भाग राखी कपडा कटिङ्ग गर्ने। तथा कटिङ्ग गरेको कपडालाई ईभामा फोल्ड गर्ने।</p> <p>तयारी फित्तामा सिकी टाँका बाट बुद्धा भर्ने। अपरमा सितारा, पोते भर्ने</p> <p>-बुद्धा भरिसकेको अपरको उल्टो भागमा रेग्जीनमा सुलोशन लगाई केहि क्षण सुक्न दिने।</p> <p>-अपर र रेग्जीनमा सुलोशन सुकिसके पछि अपर रेग्जीनमा टाँस्ने।</p> <p>-रेग्जीनमा टाँसेको फित्ता (अपरको) छेउ छेउमा सिलाई गर्ने।</p> <p>-तयारी भएको (Insole) ड्राप्ट अनुसार तल माथि मिलाएर ग्रीन सिट कटिङ्ग गर्ने।</p> <p>-तयारी भएको Insole मा एकापटि सबैतर सुलोशन दल्ने अर्को पटि २ लाईन जितमा सुलोशन दल्ने र सुक्न दिने।</p> <p>-मखमल कपडामा सुलोशन दल्ने र केहि छिन सुक्न दिने।</p>	<p>-कपडा ईभामा टाँस्ने तरीका।</p> <p>-कपडा फोल्ड गर्ने तरिका सम्बन्ध ज्ञान।</p> <p>-सिकी टाँकाको प्रयोगले बुद्धा भर्ने। (बटु जरीले)</p> <p>-सितारा पोते भर्ने तरीका।</p> <p>-बुद्धा भरेको अपरमा र रेग्जीनमा सुलोशन दल्ने र सुकाउने समय सम्बन्ध तरीका।</p> <p>-अपर र रेग्जीनमा टाँस्ने सम्बन्ध ज्ञान।</p> <p>-फित्ताको छेउ छेउमा कति छोडेर सिलाउने तथा मेशिन चलाउने सम्बन्ध ज्ञान।</p> <p>-ड्राप्ट अनुसार मिल्ने गरि ग्रीन सिट कटिङ्ग कसरी गर्ने</p> <p>-ग्रीन सिटमा सुलोशन दल्दा दायाँ बायाँ राम्रो सँग जाँचेर सुलोशन दल्ने।</p> <p>-कपडामा सुलोशन लगाउने तरिका र सुलोशन लगाएपछि सुकाउने सम्बन्ध ज्ञान।</p> <p>-कपडा फोल्ड गर्ने भाग राख्ने र-ग्रीनसिटमा कपडा फोल्ड गर्ने तरीका</p>		
---	---	---	--	--

<p>१४.पैतला र फित्ता जोड्ने ।</p>	<p>-सुलोशन लगाएर टाँस्न तयार भएको ग्रीन सिटलाई कपडामा टाँस्ने ।</p>	<p> </p>	
<p>१५.हिल फिट गर्ने ।</p>	<p>-तयार भएको Insole मा नाप अनुसार चिन्ह लगाउने ।</p>	<p>-तयारी पैतलामा सेतो पेन्सिलले चिन्ह लगाउने तरिका ।</p>	
<p>१६.हिल फिट गर्ने</p>	<p>-चिन्ह लगाएको ठाँउमा बाखको सहायताले काट्ने । -काटेको ठाँउमा तयारी फित्तालाई मार्दुलको सहायताले पसाउने । - नाप अनुसारको डाईमा फिट गर्ने ।</p>	<p>-चिन्ह लगाएको ठाँउमा बाखले काट्ने तरिका ।</p> <p>-तयारी फित्ता Insole मा कति Inch भित्र पसाउने । -डाईमा कसेर फिट गर्ने तरिका ।</p>	
<p>१७. डेनराईट लगाउने ।</p>	<p>-बजारमा पाईने काठको १“ को हिलमा पुरै सुलोशन दल्ने र केहि छिन सुक्न दिने ।</p> <p>-कपडाको उल्टो भागमा पनि सुलोशन दल्ने र केहि छिन सुक्न उने ।</p>	<p>-काठको हिलमा सुलोशन दल्ने तरिका ।</p> <p>-हिलको दायाँ बायाँ चिन्ने सम्बन्ध ज्ञान ।</p> <p>सुलोशन लगाए पछि सकाउने तरीका</p>	
<p>१८. सोल (रबर) काट्ने ।</p>	<p>-फोल्ड गर्ने भाग राखी कपडा कटिङ्ग गर्ने । हिल राखेर विस्तारै चारै तिरबाट गोलाई मिलाएर बुढि औलाले थिच्छै जाने ।</p> <p>-तयारी हिलमा अलि गोलो भागमा पुरै सुलोशन दल्ने केहि छिन सुक्न दिने ।</p> <p>-फिट गरेको insole को पछाडी तलको भागमा हिल अनुसार सुलोशन दल्ने केहि छिन सुक्न दिने ।</p>	<p>-हिल फिट गर्ने सम्बन्ध ज्ञान ।</p> <p>-हिलको दायाँ बायाँ चिन्ने ज्ञान ।</p> <p>-डेनराईट दल्ने सम्बन्ध ज्ञान ।</p>	

१९. सोल टाँस्ने ।	<p>-तयारी हिल र insole मा विस्तारै मिलाएर थिच्दै जोड्ने ।</p>	<p>-डेनझाईट लगाउने र सुकाउने सम्बन्धि ज्ञान ।</p>		
२०. चप्पल फिट गर्ने (तयार गर्ने)	<p>-पुरै पछाडीको भागमा डेनझाईट दल्ने केहि छिन सुक्न दिने ।</p> <p>-फिट गरेको insole को पछाडी पुरै भागमा डेनझाईट लगाउने केहि समय सुक्न दिने ।</p> <p>-तयारी insole को नाप अनुसार मिल्ने गरि सोलमा रिफिलले चिन्ह लगाउने र चिन्ह लगाएकै भागमा कैचीले सोल काट्ने ।</p> <p>-सानो हिलको लागि सोल कटिङ्ग गर्ने ।</p> <p>-कटिङ्ग गरेको रबरको insole र हिलमा खाक्सी लगाउने ।</p> <p>-खाक्सी लगाईसकेको Insole र हिलमा डेनझाईट दल्ने केहि समय सुकाउने ।</p> <p>-सोल ,इनसोल ,हिल सुकिसकेपछि राम्रो सँग टाँस्ने र मुर्कुचाको सहायतामा सानो हाम्मरले चारै तिर ठोक्दै जाने ।</p>	<p>-चिन्ह लगाएकै ठाउँमा काट्ने सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-रबरको हिल सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-खाक्सी प्रयोग गर्ने तरिका ।</p> <p>-डेनझाईट दल्ने सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-मुर्कुचा प्रयोग सम्बन्धि ज्ञान ।</p> <p>-हम्मर चलाउने सम्बन्धि ज्ञान ।</p>		